

Sobre l'avaluació de la recerca en Ciències Socials. Proposta de millora de la qualitat de l'avaluació

El debat que es pretén abordar es troba relacionat amb els punts 3 (*Criteris per determinar la ubicació d'una publicació en un llistat de referències*) i 5 (*Intensitat de la investigació (volum de publicacions) i figures d'acreditació*) del Taller. Primer de tot, es proposa la necessitat de concretar els llistats de referència prioritaris que s'han de tenir en compte ja sigui en l'avaluació de la recerca dels cossos docents (contractuals o funcionaris) o bé en l'avaluació de la recerca per a les acreditacions de les figures contractuals que promou l'AQU (prof. lector i agregat). Si bé, l'Índex de referència clar consensuat per l'avaluació de l'AQU és el Social Sciences Citation Index (SSCI), no hi ha claretat sobre quins són la resta d'índexs referents. La proposta que es presenta a continuació promou la millora de l'avaluació de la recerca a través de la identificació d'uns índexs de referència i unes equivalències (o intensitats) específiques, així com també una major valoració de la participació en investigació científica bàsica.

L'objectiu principal de l'Agència Qualitat del Sistema Universitari (AQU) és el de promoure la qualitat del sistema universitari català. Un dels màxims exponents d'aquesta qualitat universitària és l'avaluació de la recerca de les figures docents i investigadores consolidades i l'acreditació del nou personal contractual. Per exemple, en aquest punt, l'AQU juga un paper clau en la promoció dels futurs cossos universitaris a través dels processos d'acreditació. Aquests processos han ajudat, de forma molt considerable, a millorar la qualitat científica del professorat universitari. Ara bé, cal també tenir present que si no es dona transparència en aquest àmbit, es podrien afavorir mecanismes arbitraris en l'avaluació de la recerca i en l'acreditació del professorat lector i agregat (especialment en el camp de les ciències socials) que influeixen negativament en la promoció de l'esmentada qualitat. Aquest document pretén, de forma constructiva, fer propostes per a la millora de la transparència i la qualitat de l'avaluació actual.

L'arbitrarietat en les avaluacions poden aparèixer pels següents motius que s'aniran desglossant al llarg aquest document:

- a) Per la **manca de criteris transparents i clars sobre els índexs de referència, la inexistència d'equivalències**, especialment en l'apartat de publicacions en revistes científiques i llibres.
- b) pel **baix pes en l'experiència en recerques competitives**.

a) Proposta de criteris transparents i clars d'índexs i equivalències

En el cas de les publicacions científiques l'únic índex de referència clar i transparent que apareix en els diversos documents de Criteris d'Avaluació de l'AQU és el *Social Sciences Citation Index*. Però més enllà d'aquest criteri no n'hi ha d'altres de clars i transparents. En alguns moments s'anomena revistes indexades en ISI o similars (sense cap tipus de concreció). La proposta que el present document realitza és que s'explicitin en els criteris de valoració, com a mínim, els següents índexs de referència:

Àmbit internacional anglosaxó	Àmbit Europeu	Àmbit de llengües cast. i cat. ¹
Social Sciences Citation Index	ERIH	Latindex en catàleg

També es proposa l'existència d'un índex d'equivalències que pot ser el següent i que hauria de ser explícit també en la convocatòria ja sigui marcant o bé un llindar de pas o bé una puntuació de màxims²:

En el cas del *professorat lector*:

- 1 Article SSCI = 1 ERIH (Cat. A) = 2 ERIH (Cat.B) = 3 articles *Latindex en catàleg*

En el cas del *professorat agregat*:

- 3 Article SSCI = 3 ERIH (Cat. A) = 6 ERIH (Cat. B) = 9 articles *Latindex en catàleg*

Aquests referents i equivalències també haurien d'ésser debatudes en l'avaluació dels trams de recerca de les figures investigadores consolidades del sistema universitari català.

Amb aquests indicadors les candidates i els candidats tindran la referència del que l'AQU demana i no es donaran arbitrarietats com s'han donat concedint i denegant l'acreditació a persones que tenen CV molt similars.

També cal debatre i posar sobre la taula el paper de les publicacions en les que consten més d'un autor/a. Aquests treballs poden ser fruit d'un intens treball col·lectiu que l'AQU o els avaluadors potser no tenen en compte.

El fet de no donar pautes on s'han de trobar indexades aquestes revistes i el nombre aproximat d'articles que es considera adequat per a obtenir trams de recerca o l'acreditació pot afectar molt negativament a la qualitat d'aquests processos.

b) Proposta d'increment del pes de les recerques competitives

En el camp de les ciències socials és té molt poc en compte la participació en projectes de recerca competitiu. Aquesta participació només compta un 5% de la puntuació en el cas de professorat lector i el 15% de professorat agregat. Es proposa que hi hagi un augment com a mínim fins el 15% en el cas de professorat lector perquè la participació en recerca bàsica és primordial per a la formació científica dels joves investigadors. En el cas del professorat agregat, hauria d'augmentar el pes en un 25% ja que el lideratge en recerca I+D+I es trobaria penalitzat amb un ponderació baixa com és la del 15% actual.

Òscar Prieto-Flores, Facultat de Psicologia i Educació, UdG

¹ Els índexs CARHUS i CARHUS PLUS creats per l'administració catalana (específicament per l'AGAUR) no s'han tingut en compte ja que l'AQU mateixa l'exclou com a index de referència.

² Per exemple, l'ANECA destaca que aconseguir la puntuació màxima en l'acreditació de professorat ajudant doctor (com a estàndar) es requereix d'un article en un índex de referència (SSCI o Latindex en catàleg) i dos publicacions més no indexades però que compleixen alguns criteris de qualitat (i.e. Latindex no en catàleg). En el cas dels titulars, és el nombre d'articles és de vuit en SSCI o Latindex en catàleg.